

Minister Carola Schouten

Minister Hugo de Jonge

datum
15 maart 2022

kenmerk
22.157
uw relatienummer

bijlage(n)
rapportage meldpunt
Energiealarm

Betreft: oplopende energiearmoede

Geachte minister Schouten en geachte minister De Jonge,

Bijgevoegd vindt u de tussentijdse rapportage van meldingen uit ons Meldpunt Energiealarm. Honderden huurders deelden hier hun persoonlijke verhalen over wonen in slecht geïsoleerde woningen. Het gaat om een analyse van de meldingen die gedaan zijn tussen 25 oktober 2021 en 31 januari 2022.

De stijgende energieprijzen brengen met name huurders met een laag inkomen verder in de financiële problemen, of zorgen ervoor dat huurders in de kou zitten uit angst dat ze de rekening niet kunnen betalen. De opvallendste resultaten uit het meldpunt zijn:

Resultaten Meldpunt Energiealarm:

- Melders die huurtoeslag ontvangen zijn gemiddeld (na verrekenen van de huurtoeslag) 41 procent van hun inkomen kwijt aan huur plus energielasten. Voor huurders zonder huurtoeslag ligt dit gemiddelde met 36 procent ook hoog.
- De helft van de melders heeft de verhuurder gevraagd de woning te verbeteren. Acht op de tien keer leidde dat niet tot enige woningverbetering.
- Bij 42 procent van de melders is er sprake van enkel glas in de woning. Dit komt vooral in de particuliere huursector buitensporig veel voor.

Noodzakelijke maatregelen

De meldingen benadrukken de noodzaak van politiek ingrijpen. De huidige (deels generieke) stappen die het kabinet heeft gezet met de aanpassingen van de energiebelasting zijn onvoldoende om de problemen bij de lagere inkomens echt aan te pakken. De aanvullende € 800 voor laagste inkomens moet nog beschikbaar worden gesteld, maar de gehanteerde methodiek baart de Woonbond ernstig zorgen. Een nieuw gemeentelijk aanvraagstelsel voor niet-bijstandsgerechtigden kent grote risico's op het missen van mensen die ten onrechte geen aanvraag doen. Daarnaast beperkt deze methodiek de groep tot pakweg 800.000 huishoudens en trekt daarbij een harde inkomensgrens (armoedeval).

De problematiek van hoge energielasten komt vanzelfsprekend extra hard aan bij mensen met een laag inkomen. Hun uitgaven aan energielasten zijn in percentages van het besteedbaar inkomen immers hoog. Warmte en licht zijn een basisbehoefte en geen luxeproduct. Verhoging van deze

basispost komt daardoor bij hen ook harder aan. Dit effect treedt het sterkst op in woningen met een slechte energiekwaliteit, zoals ook blijkt uit het [TNO-onderzoek](#) naar energiearmoede.

De Woonbond bepleit meer financiële ondersteuning voor huurders met lage inkomens en vraagt u er via wet- en/of regelgeving voor te zorgen dat slechte woningen worden opgeknapt. Dat verzoeken van huurders vaak worden genegeerd laat zien dat er verplichtingen nodig zijn om onwillige verhuurders in beweging te laten komen.

Onze voorstellen:

- Verhoog de huurtoeslag door de basishuur te verlagen en de huurtoeslag boven de kwaliteitskortingsgrens van 65% naar 75% en boven de aftoppingsgrens van 40% naar 50% te verhogen. Samen met de FNV en Milieudefensie deden we hier eind vorig jaar ([brief van 26 oktober 2021](#)) een voorstel voor. Een hogere huurtoeslag is nodig om huurders met een laag inkomen en stijgende woonlasten te helpen het hoofd boven water te houden. Dit is een efficiënte manier om energiearmoede aan te pakken omdat energiearmoede zich voornamelijk in de huursector afspeelt (TNO-onderzoek 87%). Deze methodiek heeft als voordeel dat er geen nieuwe regeling opgetuigd hoeft te worden en uit de studie Kansrijk Armoedebeleid ([CPB 2020](#)) blijkt dat verhoging van de huurtoeslag effectief bijdraagt aan verkleining armoedeproblematiek. Tevens zijn 1,5 miljoen lage inkomens al bekend onder deze toeslagregeling die inkomensafhankelijk is.
- Maak van enkelglas een gebrek aan de woning. Hiermee valt het vervangen van enkelglas voortaan onder de onderhoudsplicht van de verhuurder. Bij verhuurders die weigeren dit gebrek op te lossen kunnen huurders dan een huurverlaging afdwingen via een procedure bij de Huurcommissie. Ook staat er geen huurverhoging meer tegenover het vervangen van enkelglas voor kwalitatief goed glas.
- Bevries of verlaag de huurprijzen van slechte labels (D, E, F en G). Dit beschermt huurders in slecht geïsoleerde huurwoningen tegen huurstijgingen in een woning met hoge energielasten en zorgt voor een prikkel aan verhuurders om de woning te verduurzamen.
- Verbeter het initiatiefrecht van huurders om verduurzamende renovatie af te kunnen dwingen. Op basis van het huidige artikel 243 (BW7) kunnen huurders isolatiemaatregelen en vervanging van een sterk verouderde ketel afdwingen. Uitbreiding van de mogelijkheden is wenselijk. Te denken valt aan professionele kierdichting, betere ventilatie, hybride warmtepompen, PV-panelen en zonnecollectoren. De Woonbond pleit ook voor een collectief initiatiefrecht, waarbij 70% of meer van de bewoners zelf een redelijk voorstel kunnen voorleggen. Tevens blijkt het noodzakelijk om de procedure voor het doen van een initiatief te vereenvoudigen. Tot die tijd kunnen gemeenten aangespoord worden om huurders hierbij ondersteuning te bieden.

Op basis van deze tussentijdse rapportage, maar ook op basis van vele andere signalen blijkt dat het water veel huurders tot boven de lippen staat. Wij dringen er daarom op aan dat u snel in actie komt om de oplopende energiearmoede-problematiek aan te pakken.

Met vriendelijke groet,

Zeno Winkels
algemeen directeur